

Konkurencia alebo spolupráca generácií

Ľubica Černá

Európska komisia vyhlásila rok 2012 za **Európsky rok aktívneho starnutia a solidarity medzi generáciami**, nadväzujúc na rok 2010, ktorý bol venovaný boju proti chudobe, sociálnemu vylúčeniu a na aktivity podporujúce dobrovoľníctvo.

Pojem medzigeneračná solidarita sa často používa. Čo znamená? Medzigeneračná solidarita označuje vzájomnú podporu a spoluprácu rôznych vekových skupín s cieľom vytvoriť spoločnosť, v ktorej by ľudia každého veku zohrávali svoju úlohu v súlade s ich potrebami a schopnosťami a mali prospech z ekonomického a sociálneho pokroku svojej komunity na báze rovnocennosti. Európsky rok 2012 má upozorniť tvorcov verejných politík a ďalšie subjekty, že zabezpečenie dôstojného, zdravého starnutia a nezávislého života občanov si vyžaduje zmeny v politikách zamestnanosti, zlepšením prístupu starších

MEDZIGENERAČNÁ SOLIDARITA NA TRHU PRÁCE

Vo viacerých európskych krajinách je pojem a organizácia sociálnych dní všeobecne známy. Na Slovensku v jesennom období už od roku 2006 prebiehala kampaň **Dni chudoby**, ktorá bola spojená s **Veľtrhom sociálnych aktivít**. Ich cieľom bolo osloviť verejnosť a u upriamiť jej pohľad na ľudí, ktorí sa ocitli v existenčných problémoch, aktivizovať verejnosť aby hľadala riešenia ako pomôcť chudobným ľuďom a prezentovať výsledky pomoci organizácií v súlade s princípmi solidarity a subsidiarity. Aby sme posilnili ciele a výsledky snažení jednotlivých organizácií rozhodli sme sa v spolupráci s Fórom kresťanských inštitúcií a sociálnou subkomisiou organizovať prvý

Nezávislé kresťanské odbory Slovenska

Konkurencia alebo spolupráca generácií	1
Medzigeneračná solidarita na trhu práce	1
V skratke z prednášok našich členov	2
Prednášky hostí	2
Kresťanskí odborári v zahraničí	3
Platforma mladých NKOS	3
Výzva ku štrajku	4

ľudí na trh práce, inováciami v organizácii práce, v zdravotných programoch, prevencii úrazov, v sociálnych službách, vo vzdelávaní dospelých, celoživotnom vzdelávaní, v zlepšovaní vhodného ubytovania a v oblasti informačných technológií. Európsky rok 2012 podnecuje a podporuje úsilie členských štátov, regionálnych a miestnych orgánov, sociálnych partnerov, občianskej spoločnosti a podnikateľského sektora vrátane malých a stredných podnikov, zamerať sa na podporu aktívneho starnutia a vynaložiť väčšie úsilie na mobilizáciu potenciálu rýchle rastúceho počtu starších obyvateľov Únie. Preto má byť Európsky rok zameraný na spolupatričnosť a spoluprácu medzi generáciami so zreteľom na rozmanitosť a rodovú rovnosť.

pilotný ročník Slovenských sociálnych dní 2012. Konferencia **Medzigeneračná solidarita na trhu práce** je úvodnou aktivitou Slovenských sociálnych dní 2012. Konferencia sa zaoberala problematikou spolupráce jednotlivých generácií vo svetle sociálneho dialógu a politiky a veľtrh sociálnych aktivít je prezentáciou praktickej pomoci, pretože až 700.000 Slovákom hrozila minulý rok chudoba. Najhoršie na tom sú nezamestnaní ľudia a domácnosti s viacerými deťmi a starí ľudia. Starých ľudí vnímajú najmä mladí ako nepotrebných. Tento negatívny obraz nevystihuje spravodlivo obrovské bohatstvo skúseností, ktoré starší ľudia predstavujú.

pokračovanie na strane 4

V skratke z prednášok našich členov

Lubica Černá

Pre ekonomiku Slovenska vhodná špecializácia na tovary a služby súžiacie starším ľuďom s ich masívnym exportom do EÚ 15. Tomu by odpovedala stratégia budovania novej ekonomiky špecializujúcej sa na starnutie aj vhodne smerované praktické kroky hospodárskej politiky. Nutnou podmienkou sú aj primerané opatrenia hospodárskej politiky štátu a informovanosť a angažovanosť podnikateľskej sféry.

Prof. Milan Katuninec

Pohľad na domov a rodinu je oslabovaný mnohými nezanedbateľnými faktormi, ako sú zvyšujúca sa nestabilita rodinných väzieb, vysoká rozvodovosť, či nízka pôrodnosť súvisiaca samozrejme aj s masívnym vstupom žien na trh práce a ekonomickým i spoločenským nedocenením významu rodičovskej starostlivosti o malé deti. Dnes, keď základnou jednotkou prestáva byť rodina a stal sa ňou jednotlivec, sa ľudia vo zvýšenej miere orientujú na svoj osobný blahobyť a oslabujú svoje väzby na svoje okolie. Nechávajú unášať túžbou po "dokonalej slobode", ktorú si však, možno predstaviť (nie však realizovať) len ako úplnú samotu a teda totálne zrušenie komunikácie s inými ľuďmi"

Zahraniční hostia na návšteve v Radničke

PhDr. Kristína Huttová, NKOS

Pri hľadaní príčin vysokej nezamestnanosti mladých ľudí sa čoraz viac poukazuje na neefektívny školský systém, na zlú komunikáciu medzi školstvom a trhom práce. Problémom nie je nedostatok pracovných pozícií na trhu práce ale často je to nedostatok kvalifikovaných absolventov. Slovensko dáva najnižšie percento HDP na vzdelanie. Školy dostávajú finančné dotácie na základe kvantity a nie kvality. Zamestnávateľia poukazujú na to, že stredoškolské odborné vzdelávanie a príprava nedostatočne reaguje na aktuálne potreby trhu práce a nedokáže pripraviť kvalifikovanú pracovnú silu

Prednášky hostí

Boris Hrdý, Arcidiecezna charita, riaditeľ Trnava

Súčasný zákon o sociálnych službách nevytvára podmienky pre takúto aplikáciu solidarity. Systém financovania je nastavený tak, že finančné prostriedky, ktoré poskytovateľ získa od prijímateľa, mu znižujú príspevok na prevádzku služby, a preto nemôže vykonávať solidaritu v praxi. Jednoducho povedané, poskytovateľ je sankcionovaný za to, že získal viac prostriedkov, a tak mu nezostávajú prostriedky na pomoc osobám nachádzajúcim sa na okraji spoločnosti.

Mgr. Mário Schwarz, Centrum pre rodinu Trnava

Spolupráca a súťaživosť. Veda a prax poukazuje jednoznačne na výhodu kooperácie v rôznych oblastiach. V zamestnaní sa často vyskytuje konflikt práca verzus rodina a existuje však možnosť vnímať v týchto oblastiach súlad a nie konflikt. Naše centrum pre

rodinu ponúka možnosť aplikácie zosúladenia práce a rodiny a medzigeneračnej solidarity, kde pracovníci rôznych generácií môžu ponúknuť svoje silné stránky tým druhým. Model spolupráce, ktorý realizuje Centrum pomoci pre rodinu v Trnave sa nazýva Sára, v ktorom prorodinná inštitúcia prostredníctvom dobrovoľníkov pomáha rodinám.

Martin Uhaľ, Katolícka univerzita

Jedno z najčastejšie skloňovaných slov v súčasnosti je kríza. Prejavuje sa globálne, celosvetovo. Je prirodzené že sa prejavuje aj v oblasti príjmov mnohých profesií a oblastí hospodárstva. Napriek tomu sa stáva, že manažéri aj krachujúcich firiem, sú napriek tomu platení nadštandardne, až „pohoršlivo“. Napriek problémom alebo strate si manažéri udeľujú vysoké koncoročné odmeny a bonusy.

Krešťanskí odborári v zahraničí

Za účasti 3 člennej delegácie NKOS pod vedením viceprezidenta NKOS Milana Tótha, (Marian Sasák, Michalela Maňková) sa zúčastnili seminára „**Úloha sociálnych partnerov riešení výziev na trhu práce**“ otvoril úvodným slovom pán Silviu Espas (IFES, Rumunsko). Reprezentanti NKOS sa spolu s reprezentantmi Talianska a Portugalska zúčastnili pracovnej skupiny na tému „Mladí ľudia na trhu práce“. V rámci debaty priblížili situáciu mladých ľudí v ich krajinách.

11.- 14. 9. 2012 sa prezidentka NKOS zúčastnila **kongresu Medzinárodnej organizácie pracujúcich (WOW)** vo Vancouvri, Kanada. NKOS je členskou organizáciou WOW od roku 2008.

Rakúska krešťanská odborová centrála v spolupráci s EZA usporiadali v Brne 21-24. 6, 2012 konferenciu na tému: **Európa v dlhovej kríze, dopad na sociálny systém**. Zúčastnilo sa jej 15 krajín z Európy, Slovenskú republiku reprezentovali za NKOS viceprezidenti Mária Brigánová a Milan Tóth, člen Predstavenstva NKOS Milan Beregszaszi a Ján Michalčík.

V dňoch 28. 6.-2.7.2012 sa uskutočnil v Slavónskom Brode (v oblasti chovátskeho a bosnianskeho pohraničia) medzinárodný seminár na tému "*Sociálny dialóg v juhovýchodnej Európe ako základ európskej integrácie*".

Úvod seminára Medzigeneračná solidarita

Organizátorom bol NAPREDAK v spolupráci s EZA. Účastníkom panelovej diskusie boli predstavitelia organizácií v Rumunsku, Portugalsku, Talianska a Slovenska (za NKOS Ľubica Černá).

V dňoch 24.-26. 5 2012 zorganizovali rakúske krešťanské odbory FCG, odborový zväz GPA, tak ako každý rok , seminár pre odbory podobného zamerania v iných štátoch v Šoproni, v Maďarsku. Témou seminára bola: **„Sociálni partneri v časoch hospodárskej krízy. Strata moci alebo stabilizačný faktor?“** Na seminári sa zúčastnili Bohumil Šuran za ZO SSV a Milan Tótha a Róbert Lukáč za ZO z Mondi (papierne). Tlmočníkom pre slovenskú a českú delegáciu bol Ľuboš Martinák.

Platforma mladých NKOS

14. a 15. 10 2012 sa uskutočnilo **Jesenné fórum mladých** na tému Kvalita vzdelávania na Slovensku v kontexte spoločnej Európy pod záštitou KDMS na Donovaloch. Bývalý minister školstva priblížil mladým školský vzdelávací systém na Slovensku a zároveň aj hovoril o tom aký účinok mali jeho reformy počas jeho pôsobenia. Podpredsedníčka KDH pre vzdelávanie, kultúru a mládež Miroslava Szitová, priblížila rôzne druhy vzdelávania na školách a v druhej časti využila inscenačnú metódu, kde mladí sami sa vžili do rôznych rolí a predviedli konkrétne príklady spôsobov vzdelávania a motivácie. (Filip Černý, Jozef Jablonický, ZPŠaV NKOS)

Zaujímá nás, aký postoj by mal zaujať krešťanský politik k súčasným problémom z oblasti morálky, etiky, ochrany života, témy registrovaných partnerstiev, ale aj ekonomiky a ďalších oblastí. Preto sme sa zúčastnili hodnotového seminára **Základné princípy krešťanskej demokracie**.

Uskutočnil sa v Beluškých Slatinách 10.-11.10.2012. **Hlavným hosťom bol Dr. Christiaan Alting von Geusau (NL)**, riaditeľ Teologického inštitútu vo Viedni, významný právnik bojujúci za presadzovanie krešťanských hodnôt v politike. (Filip Černý, Jozef Jablonický, ZPŠaV NKOS)

V dňoch 11.-14. 6 2012 sa v Madride konal seminár **"Analýzy a nové výzvy sociálnej ochrany v Európskej únii"**. Cieľovou skupinou boli mladí ľudia, členovia odborových organizácií. Cieľom sociálnych partnerov, zastupujúcich záujmy zamestnancov by mala byť globálna spolupráca, pretože globálny vplyv krízy sa nedá odstrániť lokálnymi opatreniami. Zúčastnili sme sa prezentácie o daňových systémoch v strednej Európe. Atmosféra konferencie bola príjemná a program bol obohatený aj prehliadkou centra. (Filip Černý a Jozef Jablonický ZPŠaV NKOS)

Medzigeneračná solidarita na trhu práce

pokračovanie zo strany 1

V dňoch 5.-6.októbra 2012 sa v priestoroch nádherného refektára vo Fakultnej nemocnici s poliklinikou Milosrdní bratia uskutočnil seminár **Medzigeneračná solidarita na trhu práce**. NKOS spoločne s Fórum kresťanských inštitúcií a sociálnu subkomisiou teologickej komisie pri KBS privítali viac ako 70 hostí zo Slovenska, Poľska, Chorvátska, Portugalska, Cypra a Litvy. Privítali sme medzi sebou zástupcov odborových organizácií, zamestnávateľov, politikov, odborníkov z praxe a vysokoškolských pedagógov. Na úvod prítomných privítala prezidentka NKOS Ľubica Černá, predseda FKI František Neupauer a moderátorka sociálnej subkomisie Mária Biksadská.

Duchovným povzbudením a úvodnou modlitbou sa prihovoril otec biskup Peter Rusnák, predsedajúci sociálnej subkomisie. Za Kresťansko-demokratické hnutie vystúpil Miloš Moravčík, predseda KDĽH. O histórii, pôsobení a súčasnom pôsobení rehole prehovoril prior Ján Karlík. Na Slovensku je táto rehoľa ešte stále málo známa, hoci tu zapustila korene už veľmi dávno. V Bratislave existuje od roku 1672 a do povedomia sa opäť dostáva v súvislosti s touto nemocnicou ako prvým neštátnym zdravotníckym zariadením u nás. Podobné zariadenia rehole sú aj v Spišskom Podhradí - Dom sociálnych služieb pre mentálne postihnutých dospelých a v skalickej nemocnici, kde milosrdní bratia až do roku 1954 intenzívne pracovali.

Ďakujeme za pomoc pri organizovaní seminára Medzigeneračná solidarita na trhu práce!

Fórum
Kresťanských
Inštitúcií

Konrad
Adenauer
Stiftung

Výzva ku štrajku

ZPŠaV NKOS vyzvalo svoje ZO, aby sa zúčastnili a podporili vo výstražnom štrajku požiadavky na zlepšenie situácie v školstve. Dôvody:

1. Financovanie školstva je dlhodobo podhodnotené aj v porovnaní s ostatnými štátmi EU.
1. V kolektívnom vyjednávaní na najvyššej úrovni zástupcovia vlády trvali na nulovom navýšení finančných prostriedkov do rezortu školstva.
2. Odbory sú zástupcovia zamestnancov, preto nemôžu mlčať, keď sa použije zákonný spôsob, aby sa zlepšilo postavenie zamestnancov, ktoré sa dlhodobo nerieši.
3. Výhradu voči stanovisku OZ-KOZ SR, ktoré dali do programového vyhlásenia vlády sme konzultovali s predsedom p. Ondekom, predseda OZ-PŠaV, KOZ a ten nás uistil, že došlo k nesprávnemu použitiu slova neštátne školy a má sa to týkať len škôl, ktoré vyberajú od žiakov poplatky t.j. súkromné školy. Neskoršie to zaznelo aj v médiách.

Nezúčastniť sa štrajku by znamenalo, že sme spokojní s danou situáciou, napriek tomu, že zamestnanci školstva vo všeobecnosti sú dlhodobo nespokojní so svojim ohodnotením, podhodnotením.

Štrajk učiteľov

Podľa posledných informácií sa do štrajku zapojilo 60 percent základných a stredných cirkevných škôl, kde pôsobia naše základné organizácie ZPŠaV-NKOS. Dostávame aj informácie o cirkevných školách kde nepôsobia naše ZO, ktoré sa tiež zúčastňujú štrajku. Niektoré cirkevné školy, ktoré sa nezúčastnili štrajku vyjadrili podporné stanovisko štrajku pre pracovníkov v školstve. Mária Brigánová, predsedníčka ZPŠaV-NKOS

Kresťanský odborár

Informačný bulletin pre vnútornú potrebu členov NKOS

Vydávajú: Nezávislé kresťanské odbory Slovenska

Adresa: Františkánska 2, 917 01 Trnava

www.nkos.sk

Na vydaní sa podieľali: Ľubica Černá,

Príspevky zasielajte na mailovú adresu: centrum@nkos.sk

Časopis neprešiel jazykovou úpravou.

Za obsah zodpovedá Centrum NKOS.